

Bert Jonker
decorateur restaurateur

Hertenstraat 9
8011 GR Zwolle
Tel. 038-210167

Rabobank Zwolle
rek. nr. 38.73.77.913
giro v.d. bank 889365
K.v.K. 42141

Orgelcommissie Herv. Gemeente Havelte
p/a Mevr. A.B. Bergmans
Turfweg 1
7973 JM Darp

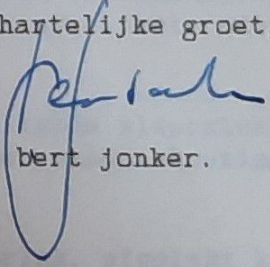
Zwolle, 8-1-89

Geachte Commissieleden,

Op verzoek van de heer van Beek stuur ik u hierbij de gevraagde offerte voor het verfraaien van het orgelfront en de kolommen in de Ned. Herv. Kerk te Havelte.

Een afschrift is verzonden aan de Heer van Beek te Zwolle.

Hopend u met deze offerte van dienst te zijn, met hartelijke groet,

bert jonker.

Restauratieplan

*Voorbewerking

Er van uitgaand dat de pijpen uit het front verwijderd zijn, zou ik het volgende voor willen stellen.

De onderdelen, die demontabel zijn (lofwerk pijpen, wangen, vazen en harp) verwijderen. Deze kunnen in het atelier te Zwolle klaargemaakt worden.

De kas kan hierna afgestoft/gezogen worden en afgenomen met een oplossing van water/ammonia.

Voor het "vlakke" werk geldt, dat de bladders verwijderd worden. Hierna wordt gegrond, geplamuurd en voorgelakt in de juiste grondkleur.

Voor al het ornamentwerk geldt, dat alle verflagen tot op de grondlaag verwijderd worden. Dit om de scherpste van deze gesneden onderdelen weer naar voren te laten komen. Overwogen kan worden om op een niet in het oog springende plaats alle verflagen te laten zitten en hier bijv. een kleurtrap te maken. Dit geldt ook voor het vlakke werk.

Na het verwijderen van de verflagen, wordt gegrond en een strijkplamuur aangebracht. Daar waar bladgoud aangebracht moet worden wordt voorgeschilderd in een daartoe geëigende grondkleur.

De kolommen en draagbalk kunnen indien gewenst geplamuurd worden. Om een volkomen glad uiterlijk te krijgen, moet wel veel geplamuurd worden. NB: In het plan van Kurvers (31-8-88), wordt gesproken van het handhaven van de huidige kleur met het daarop aanbrengen van summiere lichte adertjes.

*Afwerking

Gevraagd is om een plan te maken voor twee verschillende kleurafwerkingen. Te weten een ivoorwitte met verguldsel en een mahoniehoutimitatie met verguldsel.

Voor de eerste kleurafwerking geldt, dat na de voorlak, afgelakt kan worden in de nog te bepalen ivoorwitte kleur. De borstwering wordt, zoals het plan van Kurvers voorstelt, afgewerkt in een lichtblonde houtimitatie. Daartoe moet de ondergrond in een lichte okergele kleur voorgeschilderd worden. Hierop wordt de houtimitatie aangebracht, ongeveer als het hout van de avondmaalstafel. Gedacht kan worden om trompe-l'oeilpanelen op deze borstweringen te schilderen, gelijk aan het middenpaneel. Het lofwerk voor de pijpen wordt verguld, m.u.v. de aanwezige draperieën. Deze hebben in deze kleurstelling de ivoorwitte kleur, evenzo de vazen en de vlakke gedeelten van de wangen. Op beide onderdelen komt wel verguldwerk, op die plaatsen, zoals bij onderzoek is aangetroffen.

Gekozen kan worden tussen vergulden op mixtion en polimentvergulding. De eerste manier is het opleggen van het bladgoud op een nog iets pikkerige laklaag (mixtion). De tweede manier is het opleggen van het bladgoud op een rode boluslaag. Na droging kan het bladgoud dan tot hoge glans gepolijst worden. Deze laatste manier is ten opzichte van de eerste een zeer bewerkelijke, want de ondergrond van de te vergulden onderdelen moet, te beginnen bij het kale hout, een vijftal krijt/lijm-lagen krijgen met als laatste laag de rode boluslaag. Deze verguld-techniek verlangt namelijk een zuivere gladde ondergrond i.v.m. met het

polijsten.

De draagbalk en de kolommen, op huidige kleur, summiere lichte adertjes aanbrengen. De huidige grijze onderdelen, wit marmeren. De marmering zou voortgezet kunnen worden op de balken onder het orgel.

Voor de tweede kleurafwerking geldt, dat om een mahoniehoutimitatie te maken, de orgelkas eerst in een oranje-rode grondkleur geschilderd moet worden. Hierover wordt in een waterige saus de mahonietekening aangebracht. Noodzakelijk bij deze techniek is, dat hierna een glacislaag, een transparante kleurige vernis, aangebracht wordt. Als laatste wordt het geheel met een zijdeglans vernis afgelakt.

Voor het ornamentale werk geldt hetzelfde als bij de eerste kleurstelling.

De draagbalk en de kolommen kunnen hetzelfde behandeld worden als voorgesteld bij de eerste kleurstelling. Aan andere marmerimitaties voor deze onderdelen kan ook zeer zeker gedacht worden. Zie als voorbeeld het orgel in de Ner. Herv. kerk in Dedemsvaart (mahonieimitatie + gele marmerimitatie).

Tijdbegroting

*Vlakke werk orgelkas

Stofvrij maken/afwassen	16 uur	
Losse verflagen verwijderen	8 uur	
Gronden/stoppen/plamuren	40 uur	
Schuren/voorlakken	24 uur	
Aanbrengen grondkleur	12 uur	
	-----	100 uur

*Ivoorwitte kleur

Aflak in ivoorwit	12 uur	
Eikehoutimitatie borstwering galerij	8 uur	
Imitatie-panelen schilderen	8 uur	
Glaceren/vernissen houtimitatie	8 uur	
	-----	36 uur

*Mahoniehout-imitatie

Mahonie-imitatie + glaceren	40 uur	
Imitatie-panelen schilderen	8 uur	
Vernissen	10 uur	
	-----	58 uur

*Marmeren architraaf/kolommen (plan Kurvers)

Of indien vlakkere ondergrond is gewenst:		16 uur
Plamuren/lakken	16 uur	
marmerimitatie	16 uur	
	-----	32 uur

*Onderkant orgel

Voorbewerking	16 uur	
Voorlakken/marmeren balken	16 uur	
	-----	32 uur

*Ornamenten

Verflagen verwijderen	32 uur	
Herstel grondlagen	16 uur	
Voorlak	8 uur	
Grondkleur te vergulden onderdelen	8 uur	
Ivoorwit waar nodig	4 uur	
Aanbrengen mixtion	8 uur	
Opleggen bladgoud	32 uur	
	-----	108 uur

Samengevat:

*Ivoorwit + bladgoud	
Vorbewerking	100 uur
Ivoorwit	36 uur
Marmer (Plan kurvers)	16 uur
Onderkant orgel	32 uur
Ornamenten	108 uur
	-----
	292 uur à f 60,- per uur f 17520,-

Of + extra werk kolommen	16 uur
	-----
	308 uur à f 60,- per uur f 18480,-

*Mahoniehout + bladguod	
Vorbewerking	100 uur
Mahonie-imitatie	58 uur
Marmer (Plan kurvers)	16 uur
Onderkant orgel	32 uur
Ornamenten	108 uur
	-----
	314 uur à f 60,- per uur f 18840,-

Of + extra werk kolommen	16 uur
	-----
	330 uur à f 60,- per uur f 19800,-

*De bovengenoemde bedragen zijn exclusief reiskosten en 18,5% BTW.

*De materiaalkosten zullen ongeveer f 2000,- bedragen.

*De huur voor een steiger is f 250,- per week inclusief brengen en halen.